

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

20 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Victor Boico

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de condamnatul Saratean Pavel, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2021,

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 23.10.2019-14.08.2020;

Instanța de recurs: 09.09.2020-19.05.2021;

Instanța de recurs în anulare: 06.09.2021- 20.10.2021.

c o n s t a t ă:

1. Prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 14 august 2020, Saratean Pavel a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal și în baza acestei legi i s-a stabilit pedeapsa de 225 ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

S-a dispus transmiterea Agenției Servicii Publice a permisului de conducere de categoria „B” cu numărul XXXXX eliberat de autoritățile moldovenești, pe numele lui Saratean Pavel, valabil până la XXXXX, după devenirea definitivă a sentinței.

De la Saratean Pavel, s-au încasat cheltuielile de judecată în mărime de 21,77 lei, în beneficiul statului.

Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, *Saratean Pavel* la data de 28.08.2019, aproximativ la ora 21:30, acționând în mod intenționat, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor art.14 lit. a) din Regulamentul circulației rutiere, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, cu concentrația vaporilor în aerul expirat de 0,80 mg/l, potrivit art. 134¹² Cod penal și Regulamentului privind modul de testare alcoolsopică și examinare medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, aprobat prin Hotărârea Guvernului Republicii Moldova nr. 296 din 16.04.2009, a urcat la volanul automobilului de model „Opel Vectra” cu XXXXX, și deplasându-se prin XXXXX, a fost stopat

pentru verificarea actelor de către inspectorii de patrulare al INP al IGP și reținut în flagrant delict.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Saratean Pavel a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin. (1) Cod penal – *conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.*

2. Nefiind de acord cu sentința, condamnatul a atacat-o cu recurs, în care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care acțiunile lui să fie considerate ca fiind comise în stare de extremă necesitate prevăzută de art. 38 Cod penal și din motivul dat, de a înceta cauza penală.

În motivarea cerințelor sale, recurentul a invocat că:

- instanța de fond la examinarea cauzei a încălcat dreptul lui la un proces echitabil, deoarece în cadrul urmăririi penale, când a făcut cunoștință cu materialele cauzei a depistat că semnătura de pe bonul privind rezultatele expertizării la dispozitivul Drager nu îi aparținea lui și a înaintat organului de urmărire penală o cerere prin care a solicitat să fie dispusă expertiza grafoscopică, însă, această cerere a fost respinsă. O astfel de cerere a înaintat și în cadrul ședinței de judecată, însă instanța de judecată neîntemeiat, a refuzat dispunerea expertizei prin încheierea din 28.07.2020;

- în procesul verbal de ridicare din 28.08.2019, (f. d. 16) la rubrica ”ordonanța mi-a fost adusă la cunoștință și copia am primit” semnătura nu-i aparține și un exemplar nu a primit. Aceasta dovedește faptul că procesul-verbal a fost întocmit în lipsa sa, iar semnătura de pe procesul verbal respectiv, trebuie să fie supusă unei expertize grafoscopice;

- suspectă faptul că colaboratorii i-au spus să sufle a doua oară în dispozitivul Drager, pe când aceasta este interzis de Regulamentul de folosire a mijlocului de testare alcoolscoptică Drager, iar acest fapt este demonstrat prin imaginile video care au fost administrate la dosar și cercetate în ședința de judecată.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2021, a fost respins ca nefondat recursul condamnatului, cu menținerea sentinței contestate fără modificări.

4.1 În motivarea concluziei sale, instanța de recurs a menționat că, instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date de inculpat și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 264¹ alin.(1) Cod.

Cu toate că inculpatul atât la urmărirea penală, cât și în instanța de fond și recurs nu a recunoscut vinovăția în comiterea faptei incriminate, vina ultimului a fost confirmată prin probele anexate la materialele cauzei și cercetate în ședința de judecată în instanța de fond. Mai mult ca atât, în recursul depus el a recunoscut că a

condus mijlocul de transport în stare de ebrietate alcoolică, însă menționează că a fost în stare de extremă necesitate.

Colegiul penal a notat, că instanța de fond a efectuat o motivare amplă și temeinică a sentinței pronunțate cu privire la procesul de evaluare și apreciere a probelor prezentate de părți în raport cu fapta incriminată prin rechizitoriu inculpatului, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Instanța de recurs a apreciat ca fiind lipsită de credibilitate versiunea inculpatului și apărătorului în interesele inculpatului, despre nevinovăția ultimului prin faptul că inculpatul s-a aflat în stare de extremă necesitate, care nu este în coroborare cu celelalte probe anexate la materialele dosarului. În prezenta speță se atestă că nu au fost cumulate **condițiile stării de extremă necesitate privitoare la pericolul social conform legii care sunt:** *pericolul să fie iminent; pericolul să amenințe viața, integritatea corporală, sănătatea făptuitorului sau a altor persoane ori un interes public; să nu poată fi înlăturat decât prin comiterea unei fapte prevăzute de legea penală.*

Cu referire la argumentul inculpatului precum că semnătura de pe bonul privind rezultatele expertizării la dispozitivul "Drager" nu-i aparține, instanța de recurs l-a apreciat critic, căci de la data evenimentului și până la trimiterea cauzei în judecată, inculpatul nu a contestat acțiunile, procesele-verbale, ordonanțele și rapoartele agenților de circulație și ale agentului constator și, respectiv, nu a înaintat vreo plângere împotriva acțiunilor și actelor organului de urmărire penală, în cazul în care s-ar fi considerat nevinovat.

Instanța de recurs a considerat că în prima instanță s-a analizat obiectiv cumulul de probe prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, care în ansamblu, dovedesc fără echivoc vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

În acest sens lipsesc careva temeiuri de a pune la îndoială declarațiile martorilor și probele administrate în faza urmăririi penale și cercetate în ședința de judecată, care în ansamblu racordă între ele și pe deplin confirmă vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate, iar faptul că, a recunoscut că a servit două pahare de vin și a urcat la volan deoarece trebuia să transporte o rudă la spital nu echivalează cu comiterea acțiunilor sale în stare de extremă necesitate, de vreme ce există probe pertinente și concludente care, în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, dovedesc cu certitudine vinovăția acestuia în comiterea infracțiunii incriminate, poziția inculpatului fiind una de apărare și este îndreptată spre eschivarea de la răspundere pentru cele comise.

Privitor la individualizarea pedepsei penale, instanța de recurs a conchis că instanța de fond la stabilirea categoriei pedepsei, corect a aplicat normele legale, și, în conformitate cu prevederile art. 7, 75 Cod penal, a ținut cont de gravitatea

infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, precum și scopul pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului.

Privitor la persoana celui vinovat, instanța de fond în mod justificat a stabilit că, Saratean Pavel anterior nu a fost judecat (*f.d. 44-45, V-I*), dar este cunoscut un antecedent contravențional în domeniul circulației rutiere (*f.d. 46*), la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află (*f.d.48, 50*), nu are persoane la întreținere (*f.d.43*) și nu este angajat în câmpul muncii. În corespundere cu prevederile art. 16 Cod penal, infracțiunea săvârșită de către Saratean Pavel se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare. Ca circumstanță ce atenuază răspunderea penală a inculpatului, instanța de fond corect a constatat comiterea pentru prima dată a unei infracțiuni ușoare. Circumstanțe agravante pentru inculpat conform art. 77 Cod penal, instanța de fond nu a stabilit.

Prin urmare, pedeapsa stabilită de instanța de fond sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatului în corespundere cu prevederile legale, *corespunde principiului proporționalității* și scopului de restabilire a echității sociale, corectare a inculpatului, precum și prevenirii de săvârșirea de noi infracțiuni atât din partea acestuia, cât și a altor persoane. Prima instanță și-a argumentat riguros soluția la capitolul numirii pedepsei și corect a concluzionat că, corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă prin aplicarea unei pedepse sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 225 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Cu privire la încasarea din contul inculpatului în beneficiul statului a cheltuielilor judiciare în mărime de 21,77 lei în legătură cu efectuarea testării alcoolscopice, pentru a stabili concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de inculpat, instanța de recurs a menținut în această parte sentința Judecătoreiei Chișinău (sediul Buiucani) din 14 august 2020, or, apelantul nu și-a exprimat dezacordul în această parte, mai mult decât atât în partea încasării cheltuielilor judiciare în prezenta speță instanța de fond a admis această solicitare a acuzatorului de stat.

4.2 În conformitate cu prevederile art. 466 Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești au devenit irevocabile.

5. Împotriva deciziei instanței de recurs, condamnatul Saratean Pavel a declarat recurs în anulare, invocând prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea sentinței și deciziei Curții de Apel Chișinău, și rejudecarea cauzei în instanța de recurs, din motiv că atât organul de urmărire penală cât și instanța de fond și de apel nu au admis cererea privind dispunerea expertizei grafoscopice referitor la autenticitatea semnăturii de pe tichetul DRAGER care a fost anexat la materialele dosarului penal.

În motivarea recursului se menționează că, în cadrul urmăririi penale când a făcut cunoștință cu materialele cauzei, a depistat că semnătura de pe bonul cu

rezultatul expertizei la dispozitivul Drager nu îi aparține. Prin urmare, a înaintat cerere pentru efectuarea expertizei grafoscopice, însă organul de urmărire penală și instanța de fond au respins-o neîntemeiat.

În procesul verbal de ridicare din 28.08.2019, la rubrica „ordonanța mi-a fost adusă la cunoștință” semnătura nu-i aparține lui și un exemplar al procesului verbal nu a primit, ce dovedește că procesul verbal a fost întocmit în lipsa sa. La fel este suspect faptul că colaboratorii i-au spus să treacă testul a doua oară, pe când este interzis de regulamentul de folosire a mijlocului de testare alcoolscoptică Drager.

Instanța de recurs la fel a refuzat neîntemeiat solicitarea privind dispunerea expertizei grafoscopice, prin ce i-a încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art. 19 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Hotărârea judecătorească irevocabilă, împiedică redeschiderea procesului penal cu excepția cazurilor când fapte noi ori recent descoperite sau un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente sunt de natură să afecteze hotărârea pronunțată.

În cauza deferită judecării o atare eroare nu a fost constatată de către Colegiul penal.

Or, Colegiul penal reiterează că dispoziția art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, stipulează exhaustiv care sunt temeiurile de declarare a recursului în anulare, și anume, că hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată, inclusiv când Curtea Europeană a Drepturilor Omului informează Guvernul Republicii Moldova despre depunerea cererii, iar alin. (2) al aceluiași articol, prevede că, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe temeiurile prevăzute în prezentul articol sau este declarat repetat.

Potrivit art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Conform art. 456 alin. (1) coroborat cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului în anulare înaintat, în cazul în care se constată că acesta nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 455 Cod de procedură penală.

În textul art. 455 alin. (2) Cod de procedură penală, se specifică cerințele cărora trebuie să corespundă cererea de recurs în anulare, în special este descris conținutul acesteia. Or, norma procesuală reglementează obligația recurentului de a aduce în

textul recursului argumentarea ilegalității hotărârii atacate, cu indicarea expresă a temeiurilor prevăzute de art. 453 Cod de procedură penală.

În ceea ce privește recursul declarat în prezenta cauză, Colegiul penal conchide că acesta nu este motivat prin prisma viciului fundamental admis de instanțele ierarhic inferioare la judecarea acestei cauze, mai mult ca atât, se constată că recurentul a depus prezentul recurs ca recurs ordinar în conformitatea cu prevederile art. 427 alin. (1) Code de procedură penală, invocând motive legate de efectuarea expertizei grafoscopice la semnătura de pe bonul testului Drager, deși el odată a utilizat această cale de atac.

Sanțiunea art. 264¹ alin (1) Cod penal, prevede pedeapsa cu munca neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, deci este o infracțiune ușoară pentru care nu este prevăzută pedeapsa privativă de libertate, iar conform art. 437 alin. (1) Cod de procedură penală pot fi atacate direct cu recurs ordinar sentințele pronunțate de judecătoria privind infracțiunile ușoare pentru săvârșirea cărora legea prevede în exclusivitate pedeapsa non privativă de libertate.

În situația dată, recurentul nu a respectat procedura de atac și nu a respectat cerințele pentru conținutul recursului în anulare, iar nemulțumirea sau solicitarea rejudecării cauzei nu este viciu fundamental care ar impune instanța de recurs să caseze decizia Curții de Apel Chișinău.

Colegiul penal reține că, instanța de recurs ordinar a respectat normele procesuale, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei, a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere a pertinentei, concludentei, utilității și veridicității din punct de vedere al coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii prevăzute art. 264¹ alin. (1) Cod penal. Iar activitatea privind aprecierea sau reaprecierea probelor și a circumstanțelor cauzei, este o competență și prerogativă legală a instanței de fond, și invocarea în cadrul unui recurs în anulare doar a aprecierii probelor și circumstanțelor cauzei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este una lipsită de orice suport juridic, și nu constituie în sine un viciu fundamental de natură să afecteze o hotărâre irevocabilă.

În asemenea condiții, Colegiul penal conchide că titularul recursului nu a respectat cerințele legale cu privire la întocmirea unei cereri de recurs în anulare, ignorând prevederile art. 455 Cod de procedură penală în acest aspect.

În consecință, având ca reper prevederile art. 455 alin. (2) pct. 7), art. 453 Cod de procedură penală, Colegiul penal decide inadmisibilitatea recursului înaintat, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut.

7. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (2), art. 432 alin. (2) pct. 1), art. 453, 456 Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către condamnatul SARATEAN Pavel, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 19 mai 2021, deoarece nu îndeplinesc cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 25 noiembrie 2021.

Președinte:

Iurie Diaconu

Judecători:

Liliana Catan

Victor Boico